

APEK

Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije

Stegne 7, p. p. 418

1000 Ljubljana

telefon: 01 583 63 00, faks: 01 511 11 01

e-naslov: info.box@apek.si, <http://www.apek.si>

davčna št.: 10482369

Številka: 38115-84/2012/3

Datum: 3. 1. 2013

Sklic:

Datum:

Zadeva: Metodologija izračuna najmanjšega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine in načinu njegovega plačila

Zakon o elektronskih komunikacijah (Ur. l. RS, št. 13/2007-UPB1, 102/2007-ZDRad, 110/2009 in 33/2011) (dalje: ZEKom) v 32. členu daje Agenciji javno pooblastilo za upravljanje z radiofrekvenčnim spektrom. Slednji zajema tako frekvence, namenjene za radiodifuzijo (t.j. za oddajanje in razširjanje radijskih in televizijskih programov), kot tudi za radiokomunikacijske storitve, to je elektronske komunikacijske storitve, ki se izvajajo z uporabo radijskih frekvenc, kot so mobilne komunikacije, oz. storitve mobilne telefonije. Skladno z Načrtom uporabe radijskih frekvenc (dalje: NURF), je del radiofrekvenčnega spektra namenjen mobilnim komunikacijam. Gre za frekvence v pasu 900 MHz, 1.800 MHz, 2.100 MHz in 2.600 MHz, ki imetnikom omogočajo izvajanje mobilnih komunikacijskih storitev GSM, UMTS in tudi LTE, ker so od 16. 7. 2010 tehnološko nevtralne.

V okviru veljavne zakonodaje je Agencija pristojna za dodeljevanje pravic do uporabe radijskih frekvenc posameznim uporabnikom. Pravico uporabe Agencija podeli z odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc (dalje: ODRF), pred izdajo te pa lahko po potrebi izvede tudi javni razpis, na katerem opravi izbiro med več konkurenčnimi ponudniki (37. in 40. člen ZEKom). Kadar je v razpisu za dodelitev radijskih frekvenc predvideno plačilo zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine iz 4. odstavka 56. člena ZEKom, mora Agencija glede višine zneska pridobiti soglasje Republike Slovenije, saj je ta znesek prihodek proračuna. Ker je radiofrekvenčni spekter omejena naravna dobrina, ki je v lasti Republike Slovenije je Agencija tudi v preostalem delu svojih pristojnosti na tem področju vezana na strateške dokumente Republike Slovenije ter strateške usmeritve (pristojnega ministrstva, to je Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport).

V nadaljevanju Agencija podaja predstavitev uporabljene metodologije za izračun najmanjšega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine in načinu plačila za namen podelitve prostega spektra v frekvenčnih pasovih 1.800 MHz in 2.100 MHz ter omejenega podaljšanja ODRF v frekvenčnem pasu 900 MHz v primerih, ko slednji poteče v letu 2013. Agencija pri tem pripominja, da gre tako v primeru podelitve prostih kapacitet v frekvenčnem pasu 1.800 MHz in 2.100 MHz, kot tudi v primeru podaljšanja ODRF v frekvenčnem pasu 900 MHz, ko ta poteče v letu 2013, zgolj za izračun najmanjšega enkratnega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine za obdobje do dražbe celotnega frekvenčnega spektra 800, 900, 1.800, 2.100, 2.600 MHz in morebitnih višjih, predvidoma v letu 2014. Vsi izračuni so tako narejeni s predpostavko, da gre za nadomestilo za uporabo navedenih frekvenčnih pasov za omejeno časovno obdobje, torej do časa, ko se bo uporaba širšega

spektra frekvenčnih pasov celostno obravnavala s predvideno dražbo. Kot bo prikazano v nadaljevanju, slednje vpliva na izračun končnih predlaganih zneskov tako v primeru časovno omejene podelitve prostih frekvenčnih pasov 1.800 in 2.100 MHz, kot tudi v primeru začasnega podaljšanja dveh ODRF v pasu 900 MHz.

Po mnenju Agencije je treba celoten razpis, vključno v delu, ki obravnava višino enkratnega najmanjšega zneska za uporabo omejene naravne dobrine, ki jo obravnavani frekvenčni spektri predstavljajo, pripraviti tako, da bo zagotovljena najučinkovitejša raba celotnega frekvenčnega spektra, namenjenega za mobilne storitve. Slednje velja za frekvenčne pasove, ki so trenutno neuporabljeni, pri čemer bi njihova uporaba operaterjem ob stimulativnih enkratnih zneskih omogočila v prehodnem obdobju zagon naprednih mobilnih tehnologij, končnim uporabnikom pa njihovo čimprejšnjo dostopnost. Enako velja tudi za pasove, katerih razpoložljivost je omejena, pri tem pa zanje zaradi učinkovitega celostnega upravljanja v kratkoročnem obdobju ni mogoče izvesti drugačnega načina podelitve, njihova nadaljnja uporaba pa je tako za kontinuirano delovanje, kot tudi za uporabo storitev, nujna. Uporabljene metodologije izračuna najnižjih zneskov časovno omejene uporabe predmetnih frekvenčnih pasov (900, 1.800 in 2.100 MHz) morajo dati takšne rezultate, da bodo akterjem na trgu zagotovljeni pogoji učinkovite konkurence, končnim uporabnikom pa dostop do nabora naprednih storitev po konkurenčnih cenah.

Ob tem je treba opozoriti, da operaterji mobilnih komunikacij razpolagajo z ODRF, ki so jih pridobivali postopoma in v daljšem časovnem obdobju, predvsem pa v različnih zakonskih ureditvah in pod različnimi pogoji. Iz vidika prerazporeditve frekvenc in širše podelitve frekvenčnih pasov 800, 900, 1.800, 2.100, 2.600 MHz in morebitnih višjih, predvidoma v letu 2014 se tako kot ključno postavlja vprašanje, na kakšen način in pod kakšnimi pogoji urediti razmere v obdobju pred omenjeno podelitvijo, posebej v luči dejstva, da so določene kapacitete v frekvenčnih pasovih 1.800 MHz (skupaj 39,8 MHz FDD) in 2.100 MHz (10 MHz FDD in 5 MHz TDD) na voljo, operaterji pa zanje kažejo interes.

Spodnja tabela predstavlja proste kapacitete:

Frekvenčni pas	Frekvenčne kapacitete	Velikost in število blokov
1800 MHz	2 x 39,8 MHz (FDD)	6 blokov (2x5 MHz) 2 bloka (2x4,9 MHz)
2100 MHz	2 x 10 MHz (FDD) 1 x 5 MHz (TDD)	2 bloka (2x5 MHz) 1 blok (1x5 MHz)

Kot je razvidno tudi iz naslednje tabele spodaj, že aprila in oktobra leta 2013 iztečeta ODRF v pasu 900 MHz, ki jih je Agencija podelila operaterjema Telekom Slovenije d.d. in Si.mobil d.d., medtem, ko ODRF operaterja Tušmobil d.o.o. izteče leta 2016. Pri tem je treba navesti, da v frekvenčnem pasu 900 MHz ni več prostih kapacitet.

Operater	Frekvenčni pas	Frekvenčne kapacitete	Datum poteka ODRF
Telekom Slovenije	900	2 x 12,5 MHz	2.4.2013
Si.mobil	900	2 x 12,5 MHz	11.10.2013
Tušmobil	900	2 x 10 MHz	3.1.2016

Trenutno v Republiki Sloveniji z odločbami o dodelitvi frekvenc v navedenem radiofrekvenčnem področju razpolagajo Telekom Slovenije d.d. (prej Mobitel d.d.) v pasu 900, 1.800 in 2.100 MHz (tehnološko nevtraln), Si.mobil d.d. v pasu 900, 1.800 in 2.100 MHz (tehnološko nevtraln), Tušmobil d.o.o. v pasu 900, 1.800 in 2.100 MHz (tehnološko nevtraln) in T-2 d.o.o. v pasu 2.100 MHz (tehnološko nevtraln). Podrobnosti so razvidne iz spodnje tabele:

Operater	Frekvenčni pas	Frekvenčne kapacitete	Plačano nadomestilo	Datum poteka ODRF
Telekom Slovenije	900	2 x 12,5 MHz	€12.5mio	2.4.2013
	1800	2 x 15 MHz	€4.17mio	3.1.2016
	2100	2 x 15 MHz (FDD)	€100mio	21.9.2021
1 x 5 MHz (TDD)				
Si.mobil	900	2 x 12,5 MHz	€12.5mio	11.10.2013
	1800	2 x 15 MHz	€4.17mio	3.1.2016
	2100	2 x 15 MHz (FDD)	€6.48mio	21.9.2021
1 x 5 MHz (TDD)				
Tušmobil	900	2 x 10 MHz	**	3.1.2016
	1800	2 x 5,2 MHz	*	3.1.2016
	2100	2 x 5 MHz (FDD)	€ 0	8.4.2023
T-2	2100	2 x 15 MHz (FDD)	€6.25mio	21.9.2021
		1 x 5 MHz (TDD)		

* Tušmobil je prevzel frekvence v pasu 1.800 MHz od WWI d.o.o. (po odhodu družbe WWI d.o.o. iz trga) maja 2006. WWI d.o.o. je plačal leta 2001 nadomestilo za frekvence € 20,85 mio.

** Novembra 2006 je Tušmobil zamenjal kapacitete 10 MHz v frekvenčnem pasu 1.800 MHz za kapacitete 10 MHz v frekvenčnem pasu 900 MHz (E-GSM) brez plačila dodatnega nadomestila.

Agencija zato meni, da je z vidika najustreznejše utilizacije omejene naravne dobrine smotrno proste kapacitete v frekvenčnih pasovih 1.800 MHz in 2.100 MHz, do časa, ko bi začele veljati odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc po izvedenem postopku javnega razpisa leta 2014, kar bi se zgodilo predvidoma 3. 1. 2016, za to obdobje treh let, podeliti. Slednje bi operaterjem omogočilo ponujati širši nabor storitev in povečati storitvene ter omrežne kapacitete, kar bi izboljšalo uporabniško izkušnjo, na drugi strani pa bi Republika Slovenija za uporabo omejene naravne dobrine v proračun prejela ustrezna dodatna sredstva.

Agencija je obenem tudi mnenja, da je za enako obdobje nujno zagotoviti tudi kontinuirano nudenje storitev vseh operaterjev v frekvenčnih pasovih 900 MHz. Iz tega razloga bo operaterjema Telekom Slovenije d.d. in Si.mobil d.d. od izteka posameznega ODRF na 900 MHz, do 3. 1. 2016, podaljšala predmetne ODRF, s čimer bo zagotovila končnim uporabnikom nadaljnjo uporabo storitev, hkrati pa omogočila, da bodo celotne kapacitete v frekvenčnem pasu 900 MHz na voljo v sklopu javnega razpisa in dražbe leta 2014. Tako tudi 31. 12. 2012 sprejeti Zakon o elektronskih komunikacijah (Ur. l. RS, št. 109/2012; v nadaljevanju: ZEKom-1) v prehodnih in končnih določbah (natančneje v 243. Členu) predvideva podaljšanje ODRF v takšnem primeru (najdlje do 25. 5. 2016), za kar določa tudi obvezno plačilo enkratnega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine.

Predlog Agencije o višini najmanjšega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine to je za uporabo frekvenčnega spektra 1.800 MHz oziroma 2.100 MHz ter podaljšanje ODRF 900 MHz, temelji na sorazmernem deležu enkratnega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, preračunanega na število mesecev veljavnosti ODRF, ki sta ga za uporabo

frekvenčnega spektra 1.800 MHz in 900 MHz plačala operaterja Mobitel d.d. (sedaj Telekom Slovenije d.d.) in Si.mobil d.d. za obdobje 15 let, s preračunano stopnjo inflacije od leta 2001 – revalorizirani zneski.

Metodologija določitve osnovnih zneskov minimalnega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, to je kapacitet v frekvenčnih pasovih 900, 1.800 in 2.100 MHz je torej enaka v vseh primerih in temelji na revaloriziranih zneskih plačanih preteklih enkratnih zneskih za učinkovito rabo omejene dobrine za 15 letno obdobje uporabe kapacitet v frekvenčnih spektrih 900 in 1.800 MHz.

Glede na to, da v primeru frekvenčnih pasov 1.800 in 2.100 MHz Agencija predvideva javni razpis za podelitev prostih kapacitet za namenom čim večje utilizacije omejene naravne dobrine za relativno kratko obdobje, predvidoma torej manj kot treh let, je v nadaljevanju predlagala diskontni faktor na izračunani revaloriziran znesek za uporabo frekvenc v spektru 1.800 in 2.100 MHz, s čimer želi operaterje spodbuditi k uporabi sicer nezasedenih frekvenčnih kapacitet v spektrih 1.800 in 2.100 MHz. Na ta način bi operaterji lahko navedene kapacitete uporabili za čim hitrejšo in učinkovitejšo implementacijo tehnologij LTE, ki bi tudi končnim uporabnikom omogočala večjo dostopnost do širokopasovnih storitev, Republiko Slovenijo pa približala k izpolnjevanju ciljev Digitalne agende.

Na drugi strani je Agencija pri izpolnjevanju 243. člena ZEKom-1 sledila njegovim določbam in upoštevala dejstvo, da s citiranim členom omogočeno časovno omejeno podaljšanje ODRF predstavlja tudi materialne okoliščine, ki k izračunanemu revaloriziranemu znesku za učinkovito rabo omejene dobrine v spektru 900 MHz dodajajo posebno vrednost. Agencija je tako ugotovila, da je praviloma oprema za uporabo omenjenega frekvenčnega spektra amortizirana, da je vrednost predmetnih frekvenc na današnji dan bistveno večja, ker v tem pasu ni več na razpolago prostih kapacitet (medtem, ko so bile ob zadnjem razpisu proste še frekvence E-GSM), da podaljšanje ODRF na predmetnem frekvenčnem pasu za obdobje podaljšanja pomeni delovanje brez posebnega dodatnega tveganja, ki ga sicer prinaša razpis za podelitev frekvenc, da so predmetne frekvence danes tehnološko nevtralne in omogočajo naprednejše storitve z večjimi kapacitetami prenosa (npr. LTE, UMTS, WIMAX,...), pred tem pa so bile operaterjema podeljene zgolj za ponujanje GSM storitev. Slednje je Agencija upoštevala s posebnim ponderjem, kot je razvidno v nadaljevanju.

IZRAČUN VIŠINE NAJNIŽJEGA ZNESKA ZA UČINKOVITO RABO OMEJENE NARAVNE DOBRINE ZA FREKVENČNA PASOVA 1.800 IN 2.100 MHZ

Družbi Telekom Slovenije d.d. in Si.mobil d.d. sta v letu 2001 za 2x15 MHz pas v frekvenčnem pasu 1.800 MHz plačali vsaka 4,1 mio € za obdobje 15 let. Agencija predlaga, da se navedeni znesek revalorizira za obdobje od marca leta 2001, do dne izračuna revalorizacije (2. 1. 2013). Tako revalorizirana vrednost zneska (1.000.000.000,00 SIT ali 4,1 mio €) z dne 1. 3. 2001 na dan 31. 12. 2012 znaša 6.276.080,79 €.

Revalorizirana vrednost posameznega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine je bila deljena s številom mesecev trajanja ODRF (15 let = 180 mesecev).

Vrednost revaloriziranega enkratnega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine tako znaša:

6.276.080,79 € / 180 mesecev = 34.867 € za 2x15 MHz na mesec

Izračun (povprečnega) predlaganega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine za 2x1 MHz na mesec tako znaša:

34.867 € na mesec / 2x15 MHz = **2.324 € za 2x1 MHz na mesec oziroma 1.162 € za 1 MHz na mesec.**

Omenjene frekvence se podeljujejo za obdobje treh let, kar pomeni, da so operaterji zaradi krajšega obdobja izpostavljeni večjemu poslovnemu tveganju (ustvarjanje poslovnih prihodkov) in večjemu investicijskem tveganju (doseganje načrtovane ekonomike naložbe). Predvidena življenjska doba opreme baznih postaj (ang.: macrocell, street furniture) je 10 let¹. Agencija zato predlaga 30% diskont na izračunano višino enkratnega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, na ta način pa želi obenem vzpodbuditi operaterje k dodatnemu interesu uporabe sicer neutiliziranih prostih kapacitet v frekvenčnih pasovih 1.800 in 2.100 MHz. Uporabnost teh vidi Agencija predvsem pri implementaciji tehnologije LTE, pri kateri se je v praksi izkazalo, da sta dva operaterja v Sloveniji slednjo začela, ali jo imata namen začeti uporabljati prav v frekvenčnem pasu 1.800 MHz. Ta frekvenčni pas, v kombinaciji s kapacitetami v frekvenčnem pasu 2.100 MHz, ki je pomemben predvsem za zagotavljanje zadostnih kapacitet v urbanih središčih, je lahko torej en ključnih dejavnikov, ki bo operaterje dodatno vzpodbudil k hitrim investicijam v omrežja nove generacije ter nadgradnjo obstoječih tehnologij, predvsem za namene mobilnega širokopasovnega dostopa, pri čemer je prav širokopasovni dostop do interneta najpomembnejši cilj Digitalne agende in gonilo razvoja gospodarstva.

Enkratni najmanjši znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine za 2x1 MHz bi tako ob predlaganem diskontnem faktorju znašalo:

2.324 € za 2x1 MHz na mesec x 0,7 = **1.627 € za 2x1 MHz na mesec oziroma 814 € za 1 MHz na mesec**

2.324 € x 12 mesecev x 0,7 = **19.522 € za 2x1 MHz na leto oziroma 9.761 € za 1 MHz na leto**

Zaradi tehnološke primerljivosti frekvenčnega pasu 2.100 MHz s pasom 1.800 MHz predlagamo, da se za oba pasova za parne bloke (FDD) določi enaka višina najmanjšega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, za pas 2.100 MHz za neparni blok (TDD) pa 50% nižji znesek, to je 9.761 € za 1 MHz letno. Iz spodnje tabele je razvidno, kolikšen bi lahko bil priliv v državni proračun ob predlaganem najnižjem enkratnem nadomestilu, ob predpostavki, da bi bile podeljene vse proste kapacitete v frekvenčnih pasovih 1800 in 2100 MHz za obdobje treh let:

Frekvenčni pas	Frekvenčne kapacitete	Cena
1800 MHz	2 x 39,8 MHz (FDD)	2.330.927 €
2100 MHz	2 x 10 MHz (FDD)	585.660€
	1 x 5 MHz (TDD)	146.415€
Skupaj	104,6 MHz	3.063.002€

Višina izračunanega zneska za enkratno nadomestilo je tudi v razponu med najnižjo in najvišjo izklicno ter doseženo ceno opazovanih držav (Danska, Nemčija, Italija, Portugalska, Madžarska in Švedska), ki so izvedle razpis oziroma dražbo frekvenc v frekvenčnem pasu 1.800 MHz. V zgoraj izračunanem primeru bi znašala cena 1 MHz na prebivalca (pri

¹ RealWireless: Cost of extending 800MHz mobile broadband coverage obligation for UK

predpostavki podelitve za 15 let – zaradi možnosti primerjave z drugimi državami) v primeru Slovenije 0,0714 €/MHz/prebivalca.

Država	Končna cena	Lokalna valuta v evrih	Skupaj podeljeno MHz	Prebivalstvo države	Cena na MHz	Cena na MHz in glavo
Danska	4.000.000,00 DKK	537.540,48 €	20	5.552.037	26.877,02 €	0,0048 €
Nemčija	104.355.000,00 €	104.355.000,00 €	50	81.751.602	2.087.100,00 €	0,0255 €
Italija	477.000.000,00 €	477.000.000,00 €	30	60.626.442	15.900.000,00 €	0,2623 €
Portugalska	33.000.000,00 €	33.000.000,00 €	84	10.572.157	392.857,14 €	0,0372 €
Madžarska	3.000.000.000,00 HUF	10.431.154,38 €	30	9.985.722	347.705,15 €	0,0348 €
Švedska	1.350.000.000,00 SEK	155.932.360,01 €	70	9.415.570	2.227.605,14 €	0,2366 €

Agencija meni, da je višina tako izračunanega enkratnega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine **19.522 €** za 2x1 MHz na leto oziroma **9.761€** za 1x1 MHz na leto, za operaterje povsem sprejemljiv znesek. Ob predpostavki, da bi bilo podeljenih vseh razpoložljivih 2x49,8 MHz FDD in 1x5 MHz TDD, bi se v proračun Republike Slovenije v proračunskem letu 2013 steklo dodatnih **3.063.002€**.

Agencija glede na prakse drugih držav in dosedanjo prakso v Sloveniji meni, da je primerno, da se plačilo zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine izvede v enkratnem znesku.

IZRAČUN VIŠINE NAJMANJŠEGA ZNESKA ZA UČINKOVITO RABO OMEJENE NARAVNE DOBRINE ZA PODALJŠANJE ODRF V FREKVENČNEM PASU 900 MHZ

Družbi Telekom Slovenije d.d. in Si.mobil d.d. sta v letu 1998 za 2x12,5 MHz pas v frekvenčnem pasu 900 MHz plačali vsaka 12,5 mio € za obdobje 15 let. Agencija predlaga, da se navedeni znesek revalorizira za obdobje od zadnjega dne leta 1998, do dne izračuna revalorizacije (2.1.2013). Tako revalorizirana vrednost zneska (2.995.500.000,00 SIT ali 12,5 mio €) z dne 31.12.1998 na dan 31.12.2012 znaša **22.450.000,00 €**.

Revalorizirana vrednost posameznega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine je bila deljena s številom mesecev trajanja ODRF (15 let = 180 mesecev).

Vrednost revaloriziranega zneska tako znaša:

$$22.450.000,00 \text{ €} / 180 \text{ mesecev} = 124.722 \text{ € za } 2x12,5 \text{ MHz na mesec}$$

Izračun (povprečnega) predlaganega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine za 2x1 MHz na mesec tako znaša:

$$124.722 \text{ € na mesec} / 2x12,5 \text{ MHz} = \underline{\underline{9.978 \text{ € za } 2x1 \text{ MHz na mesec oziroma } 4.989 \text{ € za } 1 \text{ MHz na mesec}}}$$

Agencija ugotavlja (kar potrjujejo tudi Evropske prakse), da je današnja vrednost spektra na 900 MHz višja, kot je bila ob podelitvi leta 1998, saj velja:

- da v tem pasu ni več na razpolago prostih frekvenc (leta 1998 so bile proste še frekvence E-GSM);

- da so predmetne frekvence danes tehnološko nevtralne in omogočajo naprednejše storitve z večjimi kapacitetami prenosa (npr. LTE, UMTS, WIMAX,...), pred tem pa so bile podeljene zgolj za ponujanje GSM storitev;
- da podaljšanje ODRF na predmetnem frekvenčnem pasu za obdobje podaljšanja pomeni delovanje brez rizika, ki ga sicer prinaša podelitev frekvenc ob razpisu in
- da je praviloma oprema za uporabo omenjenega frekvenčnega spektra amortizirana.

Skupni ponder je tako ocenjen na 10% oziroma faktor 1,1.

Enkratni znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine za 2x1 MHz bi tako ob predlaganem ponderju znašalo:

9.978 € za 2x1 MHz na mesec x 1,1 = **10.976 € za 2x1 MHz na mesec oziroma 5.488 € za 1 MHz na mesec**

9.978 € x 12 mesecev x 1,1 = **131.710 € za 2x1 MHz na leto oziroma 65.855 € za 1 MHz na leto**

Iz spodnje tabele je razvidno, kolikšen bi lahko bil priliv v državni proračun ob predlaganem najnižjem znesku za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, ob predpostavki, da bi bilo podaljšanje obeh ODRF izvedeno za obdobje treh let:

Frekvenčni pas	Frekvenčne kapacitete	Cena
900 MHz	2 x 25 MHz	9.878.250 €
Skupaj	50 MHz	9.878.250 €

Skupni znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, ki bi ga skupaj plačala oba operaterja za podaljšanje predmetnih ODRF za obdobje treh let bi tako znašal **9.878.250 €**.

Predlagano izračunano višino zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine je Agencija primerjala tudi z nekaterimi praksami podelitve frekvenčnih pasov pod 1 GHz držav v EU (Danska, Portugalska, Španija), pri čemer je ugotovila, da je izračunana višina kot ga je izračunala, v okviru zneskov, ki so jih ob podelitvi dosegle same. Namreč, v zgoraj izračunanem primeru bi znašala cena 1 MHz na prebivalca (pri predpostavki podelitve za 15 let – zaradi možnosti primerjave z drugimi državami) v primeru Slovenije 0,4818 €/MHz/prebivalca.

Podelitev v frekvenčnem pasu 900 MHz

Država	Končna cena	Lokalna valuta v evrih	Skupaj podeljeno MHz	Prebivalstvo države	Cena na MHz	Cena na MHz in glavo
Danska	8.000.000,00 DKK	1.075.080,97 €	10	5.552.037	107.508,10 €	0,0194 €
Portugalska	30.000.000,00 €	30.000.000,00 €	10	10.572.157	3.000.000,00 €	0,2838 €
Španija	338.000.000,00 €	338.000.000,00 €	19,6	46.152.926	17.244.897,96 €	0,3736 €

* Portugalska je dala na dražbo le prosti 2 x 5 MHz RF pas, Danska je ob prerazporeditvi RF spektra na 900 MHz ponudila na dražbi prostih 2 x 5 MHz po minimalni ceni

**Za 900 MHz RF pas ni bilo nobenih pogojev pokrivanja ruralnih območij

Podelitev v frekvenčnem pasu 800 MHz

Država	Končna cena	Lokalna valuta v evrih	Skupaj podeljeno MHz	Prebivalstvo države	Cena na MHz	Cena na MHz in glavo
Nemčija	3.576.475.000,00 €	3.576.475.000,00 €	60	81.751.602	59.607.916,67 €	0,7291 €
Italija	2.962.300.000,00 €	2.962.300.000,00 €	60	60.626.442	49.371.666,67 €	0,8144 €
Portugalska	270.000.000,00 €	270.000.000,00 €	60	10.572.157	4.500.000,00 €	0,4256 €
Španija	1.305.328.588,67 €	1.305.328.588,67 €	60	46.152.926	21.755.476,48 €	0,4714 €
Švedska	2.054.000.000,00 SEK	237.248.198,11 €	60	9.415.570	3.954.136,64 €	0,4200 €
Francija	2.639.087.005,00 €	2.639.087.005,00 €	60	65.048.412	43.984.783,42 €	0,6762 €
Danska	739.267.000,00 DKK	99.346.485,16 €	60	5.552.037	12.321.116,67 €	0,2982 €

* Za 900 MHz RF pas ni bilo nobenih pogojev pokrivanja ruralnih območij

** Francija in Nemčija sta imeli relativno blage pogoje pokrivanja ruralnih območij, Danska je imela zelo stroge pogoje pokrivanja ruralnih območij za operaterje, ki niso kupili pravice do nepokrivanja

Na primernost tako izračunane cene kaže tudi mesečni strošek na uporabnika družb Telekom Slovenije d.d. in Si.mobil d.d., ki bi za podaljšanje ODRF na 900 MHz plačala zgoraj navedeni znesek. Slednji znaša 0,14 € na mesec na uporabnika v obdobju treh let.

Agencija glede na prakse drugih držav in dosedanje prakso v Sloveniji meni, da je primerno, da se plačilo zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine izvede v enkratnem znesku.

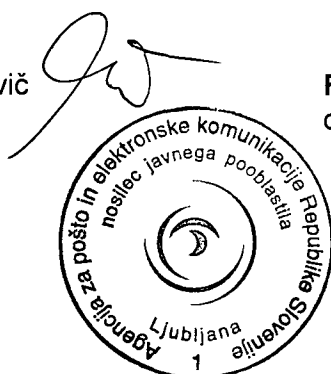
Glede na zgoraj navedeno Agencija predlaga višino zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine za posamezni frekvenčni pas, kot izhaja iz zadnjega stolpca spodnje tabele:

Frekvenčni pas	Revalorizirani osnovni znesek za 1 MHz na mesec	Upoštevaní količnik	Znesek z upoštevanim količnikom za 1 MHz na mesec
1800 MHz	1.162 €	0,7	814 €
2100 MHz	1.162 €	0,7	814 €
900 MHz	4.989 €	1,1	5.488 €

Agencija je opravila tudi primerjavo razmerja med izračunanimi najmanjšimi enkratnimi zneski za učinkovito rabo omejene naravne dobrine za uporabo frekvenčnih spektrov 900, 1.800 in 2.100 MHz in ugotovila, da tudi faktorji razmerij med slednjimi sovpadajo z razmerji, ki so izračunana na podlagi cen evropskih držav.

Pripravila:
Nataša Vidmar Kraljevič
Aleksander Kmetec

Aleksander Kmetec

Franc Dolenc
direktor

Franc Dolenc